

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 1Csp/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121419437
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Majerníková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:6121419437.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Silviou Majerníkovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: D. Ž., S.. U., F.. XX.X.XXXX, Q. T. P. H., o zaplatenie sumy 1.358,53 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 12.7.2021 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 1.358,53 EUR spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.358,53 EUR od 1.12.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155) poskytol žalovanej na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 21.1.2014 pod číslom úverového účtu 6132889021 a reg. číslom 000497611200114 (ďalej len „zmluva“) úver vo výške 1.750,- EUR, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh nezaplatil, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami zmluvy a v súlade čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa vyhlásil ku dňu 15.11.2018 predčasnú splatnosť pohľadávky úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 23.11.2018 v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením Doručovanie a vyhlásenia klienta. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7 dňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, voči právnomu predchodcovi žalobcu sa tak od 1.12.2018 dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi právny predchodcom žalobcu a žalobcom zo dňa 14.2.2020 a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 14.2.2020 bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s § 526 ods. 1 OZ.

2. Žalobca v konaní použil nasledovné prostriedky procesného útoku : skutkové tvrdenia uvedené v žalobe a návrhy na vykonanie vyššie uvedených dôkazov.

3. Žalovaná sa k žalobe, ktorá jej bola doručená v zmysle § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku, nevyjadrila a nepoužila žiadne prostriedky procesnej obrany.

4. Na výzvu súdu zo dňa 17.1.2022 právny zástupca žalobcu vo vyjadrení doručenom súdu dňa 11.3.2022 uviedol, že spolu s výzvou právneho predchodcu zo dňa 02.10.2018 označenej ako „Tretia upomienka“ súdu predložili aj podací hárok, z ktorého je zrejmé, že táto výzva bola odoslaná žalovaným na adresu nimi uvedenú a to pod číslom zásielky RE527371919SK dňa 02.10.2018 čo vyplýva priamo z podacieho hárku na boku na jeho ľavej strane, kde je tento dátum uvedený. Vzhľadom k tomu, že preukázal splnenie oboch uvedených podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, má žalobca za nesporné, že k postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne. Pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovaného, v prílohe žaloby žalobca predložil dokumenty právneho predchodcu, z ktorých vyplýva, že pred uzavretím zmluvy žalovaný právnomu predchodcovi poskytol informácie o svojom zamestnaní, výške príjmu, o svojich záväzkoch a ďalšie podrobné informácie. Pri posudzovaní bonity žalovaného bol právnym predchodcom žalobcu zaslaný dopyt na informačný systém SRBI (Spoločný register bankových informácií), prevádzkovaný pre všetky banky spoločnosťou CRIF, keď boli zisťované prípadné nesplácanie/omeškania so splácaním úverov poskytnutých od iných bankových domov. Žalobca má za to, že schopnosť žalovaného splácať úver bola našim právnym predchodcom posúdená riadne, so zohľadnením všetkých kritérií, ktoré majú na danú schopnosť vplyv. Žalobca zároveň predložil ďalšie listinné dôkazy.

5. Na prejednanie vecí súd nariadil pojednávanie, na ktorom sa nezúčastnili strany sporu. Svoju neúčast' ospravedlnil len žalobca, ktorý prostredníctvom právneho zástupcu žiadal prejednať spor v jeho neprítomnosti z dôvodu hospodárnosti konania. Súd preto postupom podľa ust. § 180 CSP pojednával v neprítomnosti strán sporu.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, a to žalobou, zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru a k nej pripojenými zmluvnými podmienkami, žiadosťou o flexipôžičku, fotokópiou občianskeho preukazu a preukazu poistenca, oznámením o splnení obchodných podmienok, zoznamom dokladov k flexipôžičke, výpisom z úverového účtu, treťou upomienkou - pokusom o zmier s podacím hárkom, výzvou na predčasné splatenie úveru s príslušenstvom s doručenkou, oznámením o postúpení pohľadávky, predžalobnou upomienkou s podacím hárkom, rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok s prílohami č. 1 až 7, žiadosťou o postúpenie a prevod, oznámením o postúpení pohľadávky s podacím hárkom, dopytom z informačného systému SRBI, vyjadrením žalobcu, ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Dňa 21.1.2014 uzatvorili právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) a žalovaná Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexipôžička, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej bezúčelový spotrebný úver vo výške 1.750,- EUR. Zmluva ďalej obsahovala lehotu splatnosti 120 mesiacov, druh úrokovej sadzby: fixná počas celej lehoty splatnosti úveru, čerpanie úveru jednorazovo dňa 21.1.2014, celkový počet splátok 120, termín konečnej splatnosti 21.1.2024, výška úrokovej sadzby platnej ku dňu schválenia úveru 19,70 % p.a., mesačná anuitná splátka vrátane poistného 34,89 EUR, z toho mesačná splátka poistného 1,42 EUR, RPMN 21,58 %, priemerná RPMN 19,35 %, celkové náklady 2.267,29 EUR, celková čiastka, ktorú musí zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom 4.017,29 EUR. Zmluva okrem iného obsahovala v článku I. bod 8 typ zabezpečenia: zrážky zo mzdy v prípade príjmu zo závislej činnosti.

8. Zo zoznamu dokladov k Flexipôžičke vyplýva, že bol predložený doklad totožnosti (fotokópia občianskeho preukazu) a druhý doklad (fotokópia preukazu poistenca) a neboli predložené žiadne doklady o príjme žalovanej.

9. Zo žiadosti o flexipôžičku je zrejmé, že žalovaná je slobodná, má jedno vyživované dieťa, má stredoškolské vzdelanie bez maturity, býva v nehnuteľnosti bez hypotéky od 12/1988, je vlastníkom mobilného telefónu. Žalovaná mala mať základný čistý mesačný príjem 400,- EUR a mala mať jeden spotrebný úver s mesačnou splátkou 85,- EUR.

10. Z výpisu z úverového účtu žalovaného mal súd preukázané, že žalovaný vyčerpal sumu 1.750,- EUR dňa 21.1.2014.

11. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 2.10.2018 označeným ako tretia upomienka - pokus o zmier vyzval žalovanú na okamžité zaplatenie dlžnej sumy 114,31 EUR. Poštovým podacím hárkom preukázal, že výzvu doručoval žalovanej na adresu uvedenú v zmluve.

12. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 16.11.2018 vyzval žalovanú na predčasné splatenie zostatku úveru so zostatkom 1.485,60 EUR, z toho istina 1.358,53 EUR, úroky 110,47 EUR a poplatky 16,60 EUR, nakoľko vyhlásil predčasnú splatnosť. Doručenkou preukázal, že výzvu doručoval žalovanej na adresu uvedenú v zmluve.

13. Žalobca predmetnú pohľadávku nadobudol na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.2.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 4.12.2020.

14. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 9.12.2020 oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky ku dňu 4.12.2020. Poštovým podacím hárkom preukázal, že výzvu doručoval žalovanej na adresu uvedenú v zmluve.

15. Z výpisu z úverového účtu a z vydrenia žalobcu vyplýva, že žalovaná ku dňu podania žaloby vykonala úhrady v celkovej výške 1.860,21 EUR.

16. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 19.7.2021 platobný rozkaz sp. zn. 7Up/114/2021, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.358,53 EUR s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.358,53 EUR od 1.12.2018 do zaplatenia a náhradu trov konania. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk.

17. Na výzvu súdu zo dňa 29.9.2021 predložil právny zástupca žalobcu návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Dňa 13.10.2021 bol tunajšiemu súdu postúpený spis na ďalšie konanie

18. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára : Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

20. Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

24. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

25. Podľa § 9 ods. 2 písm. j), y) zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

26. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

27. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

28. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa odseku 4 písm. a/ uvedeného ustanovenia, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím

zmluvy. Podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

31. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

33. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

34. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

35. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

36. Súd právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou, ktorý je predmetom tohto konania a ktorý je založený zmluvou, posúdil ako vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnomu režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Súd pri názore o správnosti aplikácie zákona č. 129/2010 Z.z. vychádzal zo skutočnosti, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť VÚB a.s. mal v čase uzavretia zmluvy postavenie veriteľa tak, ako ho definuje ustanovenie § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaná uzavrela zmluvu ako fyzická osoba - nepodnikateľ, a teda má v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. postavenie spotrebiteľa. Predmetná zmluva je tak v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj v zmysle § 52 ods. 1 OZ zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 52 a nasledujúce OZ a v zákone č. 129/2010 Z.z. je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov.

37. Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

38. Posúdením skutkových okolností prípadu na základe predložených dôkazov súd konštatuje, že žalobca preukázal svoju vecnú aktívnu legitímáciu v konaní, nakoľko preukázal, že predmetný úver zosplatnil v súlade podľa § 53 ods. 9 OZ, t.j. došlo k platnému zosplatneniu predmetného úveru, ktoré je zároveň podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zz. o bankách. Pohľadávka predchodcu žalobcu bola postúpená na súčasného žalobcu, ktorý sa tak stal

aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené, pričom toto postúpenie žalovaná nerozporovala.

39. Po vykonaní dokazovania súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to jednak s poukazom na § 11 ods. 1 zákon č. 129/2010 Z.z. pre absenciu nižšie uvedených náležitostí podľa § 9 ods. 2 zákon č. 129/2010 Z.z. a tiež z dôvodu podľa § 11 ods. 2 zákon č. 129/2010 Z.z.

40. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil, musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatnenej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

41. Zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver napriek tomu, že vôbec nemal zistenú a preverenú výšku jej výdavkov. Zo žiadosti o flexipôžičku plynie, že žalovaná je slobodná, má jedno vyživované dieťa, stredoškolské vzdelanie bez maturity, býva v nehnuteľnosti bez hypotéky od 12/1988 a je vlastníkom mobilného telefónu. Žalovaná mala mať základný čistý mesačný príjem 400,- EUR a mala mať jeden spotrebný úver s mesačnou splátkou 85,- EUR bez nákladov na bývanie, SIPO, telefón, čo sú absolútne nereálne údaje, už len s ohľadom na samotnú skutočnosť v zmluve, že žalovaná je vlastníkom telefónu a niekde býva a náklady s bývaním mať musí. Zo zoznamu dokladov k Flexipôžičke vyplýva, že bol predložený doklad totožnosti (fotokópia občianskeho preukazu) a druhý doklad (fotokópia preukazu poisťovne). Žiadne iné doklady o príjme, resp. výdavkoch neboli žalobcom predložené okrem dopytu z informačného systému SRBI, aby ich skúmal.

42. Každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods. 2 zákon č. 129/2010 Z.z. za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákon č. 129/2010 Z.z. považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti.

43. Zo samotnej zmluvy je zrejmé, že posúdenie bonity žalovanej nespĺňalo ani minimálne štandardy. Tu treba pripomenúť odbornú starostlivosť dodávateľa, pričom nemožno vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, ale aj preveriť údaje nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Je nereálne, aby žalovaná nemala za celý mesiac žiadne výdavky a žila s nulovými nákladmi. Vychádzanie len z aktuálneho príjmu je však vo vzťahu ku komplexnému posúdeniu bonity žalovanej nepostačujúce. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril aj ďalšiu povinnú zložku, to znamená výdavky žalovanej, najmä na živobytie. Išlo by o popretie účelu a zmyslu zákona, ak by stačilo zo strany dlžníka pri uzavretí zmluvy v snahe získať úver uviesť, že nemá absolútne žiadne výdavky a u veriteľa by to nevzbudilo žiadne pochybnosti a úver by bez problémov poskytol len vzhľadom na výšku príjmu žiadateľa. Ak sa veriteľ uspokojí len stvrdením žalovanej, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím

nepreukázal preverenie výdavkov žalovanej, hoci to zákon jasne vyžadoval. Vzhľadom na uvedené má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie

základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyiac predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil.

44. Veriteľ nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálne výdavkovú zložku žalovanej, pokiaľ ide o ekonomický status žalovanej, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca ničím nepreukázal skúmanie výdavkov žalovanej (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti vôbec nezistil a neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovanej. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovanej zo strany veriteľa je potrebné považovať za úplne formalistické. Opak žalobca nepreukázal.

45. V tejto súvislosti súd poukazuje aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo dňa 14.06.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

46. Obdobne z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018, podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

47. Záver súdu vo vzťahu k nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa nemôže byť pre žalobcu prekvapujúci a neočakávaný, keďže v mnohých rozhodnutiach všeobecných súdov dôsledok nesplnenia povinnosti bol vyslovený. Len na margo viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp. zn. 3Co/153/2019 je ohľadom nutnosti náležite posúdiť bonitu spotrebiteľa, súd druhej inštancie uvádza: „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

48. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovanej v zmysle § 11 ods. 2 zákon č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7ods. 1 tohto zákona.

49. Okrem tejto skutočnosti súd konštatuje, že medzi náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, patrí v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. aj uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere správne uvedenie týchto náležitostí neobsahuje. Priamo v zmluve, v jej základných podmienkach, ktoré sú kľúčové, lebo zaujímajú spotrebiteľa najviac a ten logicky očakáva, že práve tam budú uvedené, a to správne všetky parametre úveru, je jasne uvedené, že mesačných splátok je 120 a výška mesačnej splátky je 34,89 EUR s tým, že ide o rovnomerné splácanie. Uvedené priemerný spotrebiteľ nemôže chápať inak ako tak, že úver má splatiť 120-imi splátkami po 34,89 EUR a že z týchto predpokladov potom bude vychádzať aj výpočet RPMN a celkovo splatnej čiastky, ktorá by tak bola 4.186,80 EUR (120 x 34,89 EUR). Ak je priamo v zmluve, v tej jej časti ktorá identifikuje parametre úveru a ktorá spotrebiteľa logicky zaujíma najviac a možno predpokladať a rozumne očakávať, že venuje jej najväčšiu pozornosť jasne uvedené, že úver bude splácaný mesačnými splátkami vo výške 98,18 EUR mesačne v počte 108, potom nemožno tam uvedený nesprávny údaj o RPMN a celkovo splatnej sume, ktorý nezodpovedá prepočtu tejto výšky a počtu splátok obhájiť úverovými podmienkami. Veriteľ v základných podmienkach zmluvy uviedol celkovú čiastku spojenú s úverom 4.017,29 EUR, no ide o nesprávnu sumu a nesprávny údaj, ak ten absolútne nekorešponduje s prepočtom výšky a počtu splátok úveru uvedených v tých istých základných podmienkach (120 x 34,89 EUR sa rovná 4.186,80 EUR). Čo sa týka RPMN, v zmluve je uvedený údaj o RPMN (21,58 %), avšak parametrom úveru uvedeným v zmluve (120 splátok, splátka 34,89 EUR, 1.750,- EUR, tu v skutočnosti zodpovedá RPMN 20,92 % (viď kalkulačka fininfo.sk MF SR). Keďže dané údaje nie sú uvedené v správnej požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na nich prihliadnuť a hľadá sa na nich, ako keby tam neboli uvedené vôbec. Aj z tohto dôvodu považoval súd predmetnú zmluvu, ktorá je svojím obsahom zmluvou o spotrebiteľskom úvere, v časti týkajúcej sa ročnej percentuálnej miery nákladov za absolútne neplatnú a teda na túto časť zmluvy je potom potrebné hľadiť ako na neexistujúcu (§ 39 a § 41 OZ).

50. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že v zmluve je nesprávne uvedená hodnota priemernej RPMN, a to v neprospech spotrebiteľa. Údaj o priemernej RPMN je informatívny údaj, ktorého úlohou je poskytnúť spotrebiteľovi pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere okamžitú informáciu o tom, či úver, ohľadom ktorého sa chystá uzavrieť úverovú zmluvu s ohľadom na jeho RPMN (ktorá musí byť súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako jej obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.) je v porovnaní s obdobnými úvermi poskytovanými na trhu s úvermi výhodný alebo nie, čo môže mať rozhodujúcu váhu pri rozhodovaní spotrebiteľa o akceptácii podmienok navrhovaných dodávateľom. Dodávateľ musí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej RPMN, ktorý je v zmysle citovaného ustanovenia zverejnený podľa § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Ministerstvom financií Slovenskej republiky zo súhrnných údajov poskytnutých veriteľmi za príslušný kalendárny štvrťrok, resp. ak je zmluva uzavretá do 15 kalendárnych dní od takéhoto zverejnenia, tak za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá dňa 21.1.2014, pričom údaje o priemernej RPMN za 4. štvrťrok r. 2013 boli zverejnené MF SR. Podľa citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z.z. je priemernou hodnotou RPMN priemerná hodnota RPMN za 4. štvrťrok r. 2013. Vychádzajúc z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovanej bol poskytnutý úver 1.750,- EUR so splatnosťou 120 mesiacov. Súčasťou zmluvy je aj typ zabezpečenia: zrážky zo mzdy v prípade príjmu zo závislej činnosti. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je zabezpečovací inštitút podľa § 551 Občianskeho zákonníka (5. oddiel 1. hlavy 8. časti OZ - zabezpečenie záväzkov), preto sa jedná o „Zabezpečenú pohľadávku“. Podľa MF SR zverejnených údajov o priemernej RPMN za 4. štvrťrok 2013 bola priemerná hodnota RPMN pri spotrebiteľských úveroch so zabezpečením alebo lízing vo výške od 1.500,- EUR do 6.500,- EUR vrátane so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov 23,66 %. Žalobca v zmluve uviedol, že priemerná hodnota RPMN je 19,35 %, čo je zjavne údaj nesprávny. Nesprávne uvedenie priemernej RPMN je vážnym porušením zákona a má vplyv na vznik možných pochybností o rozsahu záväzku. Aj z tohto dôvodu považoval súd predmetnú zmluvu, ktorá je svojím obsahom zmluvou o spotrebiteľskom úvere, v časti týkajúcej sa priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov za absolútne neplatnú a teda na túto časť zmluvy je potom potrebné hľadiť ako na neexistujúcu (§ 39 a § 41 OZ).

51. Absencia uvedených náležitostí podľa § 9 ods. 2) zákona č. 129/2010 Z.z. je dôvodom, pre ktorý sa žalovanej poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, preto okrem nedostatočného overenia bonity žalovanej aj táto skutočnosť znamená, že žalovaná je povinná veriteľovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru, ktorú predstavuje suma vo výške 1.750,- EUR. Žalovaná v spore nijako nespochybnila, že jej bola poskytnutá suma 1.750,- EUR a na úver zaplatila sumu 1.860,21 EUR, preto keďže zaplatila viac a pre konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, súd žalobu zamietol.

52. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. Súd pri rozhodovaní o trovách vychádzal z ust. § 255 ods. 1 CSP a contrario a žalovanej, ktorá mala plný úspech vo veci samej, nepriznal náhradu trov konania, keďže jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.